

HADD ZA BLUD

ŠERIJATSKOPRAVNA DEFINICIJA BLUDA

Blud, na arapskom *ez-zina*, u jeziku i Šerijatu ima isto značenje. To je nezakonit spolni odnos muškarca sa ženom. Šerijat nije ograničio pojam bluda na samo onaj spolni odnos koji ima za posljedicu izvršenje kazne, hadda, već je to mnogo širi pojam.

Uzvišeni je rekao:

*I ne približavajte se bludu, jer to je razvrat! O, kako je to staza ogavna!*³⁹⁵

Ajet ukazuje da pod pojmom bluda ne podrazumijeva samo spolni odnos, nego obuhvata blud očiju i dr.

U predanju se navodi da je Ibn Abbas, r.a., rekao: “Nisam pronašao ništa prikladnije za tumačenje ‘beznačajnih grijeha’ od predanja koje je spomenuo Ebu Hurejra, r.a., a u kojem stoji da je Vjerovjesnik, s.a.v.s., kazao:

إِنَّ اللَّهَ كَتَبَ عَلَى ابْنِ آدَمَ حَظَّهُ مِنَ الزَّوْنِ أَدْرَكَ ذَلِكَ لَا مَحَالَةَ فَرْنَا الْعَيْنِ النَّظْرُ وَرْنَا
اللِّسَانَ الْمَنْطِقُ وَالنَّفْسُ تَمَنَّى وَتَشْتَهِي وَالْفَرْجُ يُصَدِّقُ ذَلِكَ كُلُّهُ وَيُكَذِّبُهُ

*Allah je uistinu sinu Ademovom propisao udio i u bludu, i to će se, bez sumnje, obistinuti: blud očiju je pogled, blud jezika je riječ, duša priželjkuje i čezne, dok spolni organ to sve potvrđuje ili demantuje.*³⁹⁶

395 El-Isra, 32.

396 El-Buhari, Babu-isti‘zan, 6343.

Izjava Abdullaha b. Abbasa, r.a, odgovor je na upit o beznačajnim grijesima (el-lemem) spomenutim u ajetu:

...one koji su se velikih grijeha klonili, i bestidnosti, a one beznačajne grijeha On će oprostiti.³⁹⁷

Blud za koji je predviđena kazna definisan je kao: svojevoljno uvlačenje dijela spolnog organa, od muškarca mukellefa, u vaginu, trenutno ili u prošlosti poželjne žene, koja nije s njim u braku, a bez sumnje u dozvoljenost odnosa sa dotičnom ženom, ali ne i sumnja radnje, u islamskoj državi, jer nema hadda za blud u neislamskoj državi.

Mukellef je razumna i spolno stasala osoba, makar i ne bio musliman.

Pod riječima: “trenutno ili u prošlosti”, podrazumijeva se odnos i sa staricom koja je izgubila ljepotu.

Pod riječima: “svojevoljno”, izuzima se odnos pod prisilom.

Pod riječima: “u vaginu”, izuzima se analno općenje, shodno mišljenju imama Ebu Hanife, koji zastupa mišljenje da se ne izvršava hadd za homoseksualizam, dok je stav njegova dva učenika Ebu Jusufa i Muhammeda da se taj čin u kazni poistovjećuje s bludom, ako je počinjen van bračne veze.

A riječi: “koja nije u njegovom posjedu niti je s njim u braku”, shodno kur’anskom ajetu:

I koji svoja spolovila čuvaju, osim od žena svojih ili onih koje posjeduju njihove desnice, eto, takvi neće biti ukoreni!, a koji traže preko toga, eto, takvi su pregonitelji³⁹⁸,

također ukazuju da je općenje sa ženama s kojim se nije u braku blud.

---

397 En-Nedžm, 32.

398 El-Mu’minun, 5-7.

Pod riječima: “ali ne i sumnja radnje”, koja se naziva i šubhetul-ištibah (sumnja proistekla iz zabune), misli se na odnos sa ženom koja je u pričeku poslije neopozivog razvoda. Rezimirano kazano, uvjet da se djelo okarakterizira kao blud jeste nepostojanje sumnje u objekat, jer ona osporava izvršenje hadda, makar počinitelj bluda lično i ne smatrao taj spolni odnos dozvoljenim, za razliku od sumnje u vezi radnje, koja ni u kojem slučaju ne dovodi u pitanje izvršenje hadda.³⁹⁹

O ovome ćemo napraviti detaljniji osvrt prilikom kazivanja o vrstama sumnji koje otklanjaju mogućnost izvršenja hadda za blud.

DA LI JE ZNANJE O ZABRANI BLUDA UVJET ZA IZVRŠENJE HADDA

Učenjaci su podijeljeni u mišljenju o uvjetovanju poznavanja zabrane bluda od strane počinioca, radi sprovođenja hadda nad njim. Jedni su mišljenja da se nad počiniocem bluda neće sprovesti hadd ako on nije znao za zabranu bluda, jer je to sumnja, a sumnje, kao što smo naveli, osporavaju izvršenje kazne.

Seid ibn el-Musejjeb navodi da je neki čovjek u Jemenu počinio preljubu, pa je Omer ibn el-Hattab, r.a., u vezi toga napisao: “Ako je znao da je Allah zabranio blud, izbičujte ga! Ako to nije znao, podučite ga, pa ako nanovo učini blud, izbičujte ga.” To je stoga što se presuda u Šerijatu izriče samo uz poznavanja propisa.

Iako se u islamskoj državi raširenost i opće poznavanje islamskih propisa tretira kao znanje, to opet ne isključuje mogućnost sumnje da se određeni propis ne poznaje. Ovo nam ukazuje da se boravak u “islamskoj državi” ne može tretirati kao znanje u slučaju donošenja presude za hadd, kao što je to slučaj u drugim šerijatskopравnim normama.

³⁹⁹ Reddul-muhtar, 3/141.

Međutim, može se reći da se boravak u islamskoj državi ipak tretira kao znanje u slučaju onoga koji je odrastao u toj sredini ili se doselio u nju te proveo toliko vremena da bi realno mogao upoznati propise islama, ali ne i u slučaju doseljenika, muhadžira, koji se tek doselio pa počinio blud. El-Kemal u djelu *Šerhul-hidaja* kaže:

“Prenosi se konsenzus učenjaka o uvjetovanju znanja o zabrani bluda pri presudi za hadd, te se iz konteksta razumije da je neznanje validna isprika.”⁴⁰⁰

Ko poćini blud pri samom preseljenju, hidžri u islamsku državu, a zatim izjavi da nije poznao propis o zabrani bluda, bez sumnje, hadd se neće sprovesti, jer šerijatska obaveznost, teklić, proistjeće iz poznavanja šerijatskih propisa. Ovakav je sud prihvatljiviji u našem vremenu, s obzirom da je blud veoma raširen u nemuslimanskim zemljama do te mjere da je postao uobičajena i dopuštena društvena pojava.

UTVRĐIVANJE BLUDA SVJEDOČENJEM

Blud se pred sudom utvrđuje svjedoćenjem četverice muškaraca na jednom mjestu, za razliku od svjedoćenja žena koje se u hududima ne prihvata, kako smo prethodno i naveli.

Allah Uzvišeni kaže:

*One koje između žena vaših bludno zgriješ, protiv njih četiri svjedoka tražite između vas da posvjedoče. Pa ako posvjedoče, takve žene u kućama držite dok ih smrt ne usmrti ili dok im Allah ne nađe izlaz neki.*⁴⁰¹

---

400 Prethodni izvor, 3/142.

401 En-Nisa, 15.

U drugom ajetu Uzvišeni je rekao:

Zašto nisu za to doveli četiri svjedoka? A kako svjedoke nisu doveli, tada su kod Allaha oni pravi lažljivci.⁴⁰²

Potrebno je da u njihovom svjedočenju bude upotrijebljena riječ: ez-zina, blud, jer to je riječ koja upućuje na zabranjeni čin, dok se riječ: općenje ili spolni odnos neće prihvatiti. Ako bi svjedoci izjavili: "On je s njom imao zabranjeni spolni odnos!", tada se neće presuditi hadd za blud, osim da svjedoci pojasne da je spolni odnos u značenju riječi blud.

Potom će ih sudija upitati o poimanju bluda u Šerijatu, tj. o umetanju spolovila u vaginu, kako i gdje je bilo? Kada je optuženi počinio blud i s kime? Sudija će pokušati da se raspita o pojedinostima kako bi otklonio svaki povod za sumnju, pa ako svjedoci sve pojasne i kažu: "Vidjeli smo ga kako opći s njom, uvlačeći spolovilo u vaginu, kao što ulazi pero u tintarnicu", te se ustanovi da su svjedoci, u tajnosti i u javi, pravedni - ako sudija ne poznaje njihovo stanje, a ako ih poznaje kao pravedne, ne treba ih ni pitati o svim pojedinostima bluda, bit će mu obaveza da presudi hadd za blud.

UVJETI SVJEDOKA ZA BLUD

Kod svjedoka za blud traži se sedam uvjeta:

1. da budu četverica;
2. da budu muškarci, jer se svjedočenje žena za blud ni u kojem slučaju ne prihvata, s obzirom da se žena može stidjeti da opiše čin bluda otvoreno, a što je za utvrđivanje hadda neophodno;

---

402 En-Nur, 13.

3. da budu slobodni;
4. da budu pravedni, makar izjavili da su namjerno gledali čin bluda, u tom će slučaju svjedočenje biti prihvaćeno, ali ako izjave da su gledali čin s namjerom naslađivanja, svjedočenje se neće prihvatiti, jer su počinitelji velikog grijeha koji im osporava svojstvo pravednosti;
5. da budu muslimani; jer se svjedočenje za blud od šticećenika (nemuslimana lojalnih islamskoj državi) ne prihvata, bez obzira svjedočili protiv muslimana ili šticećenika;
6. da opišu čin bluda riječima: “Vidjeli smo njegovo spolovilo u njoj vagini...”, o čemu ćemo kasnije i argumentovano govoriti;
7. da svi svjedoci iznesu svoje svjedočenje na jednom mjestu, u vremenu jedne sesije, međutim ako bi jedni iznijeli svjedočenje poslije odlaska sudije iz sudnice, svi bi se smatrali kleveticima za blud, i nad njima bi se izvršio hadd za klevetu.

Ovo je mišljenje imama Malika i Ebu Hanife, dok Šafi i Ibnul-Munzir kažu: “Ne vidimo potrebu za ovim uvjetom, jer je Uzvišeni kazao:

Zašto nisu za to doveli četiri svjedoka?,

ne spominjući iznošenje svjedočenja na jednom mjestu.”

A naš argument jeste predanje u kojem stoji da su Ebu Bekra, Nafi i Šibl ibn Ma'bed svjedočili protiv El-Mugire ibn Šu'be, ali je Zijad odbio da svjedoči, pa su prva trojica kažnjena haddom za neosnovanu potvoru za blud. Pa ako izjavljivanje svjedočenja na jednom mjestu nije uvjet, ne bi bilo opravdano da ih kazni za klevetu zbog mogućnosti da četvrtim svjedokom upotpune svoje svjedočenje na nekom drugom mjestu, u drugoj prilici. Također iz razloga ako trojicu svjedoka kazni zbog klevete, a zatim se pojavi četvrti svjedok i posvjedoči, njegovo svjedočenje neće biti prihvaćeno, u protivnom

bi se upotpunilo svjedočenje trojice prethodnih. Po ovome se svjedočenje o bludu razlikuje od drugih vrsta svjedočenja, a što se tiče navedenog ajeta, on ne govori o uvjetima svjedočenja, zato ne spominje uvjet pravednosti niti poimanje bluda.⁴⁰³

A u vezi s događajem o El-Mugiri' ibn Šu'bi, El-Hakim u *El-Mustedreku* spominje sljedeće predanje: Ebu Bekra i njegovi svjedoci zaputili su se zajedno sa El-Mugirom ibn Šu'бом ka Medini, te po dolasku istupiše pred Omera ibn El-Hattaba, r.a, i on reče:

“Iznesi što imaš, Ebu Bekre!” A Ebu Bekra izjavi: “Svjedočim da sam vidio blud od oženjenoga!” A potom isturiše njegovog brata Ebu Abdullaha, i on posvjedoči isto. Treći je bio Šibl ibn Ma'bed el-Bedželi, pa ga emir pravovjernih upita, te i on posvjedoči kao prva dvojica. A onda isturiše Zijada, a emir ga upita: “Šta si vidio?” On reče: “Vidio sam ih u jednoj postelji i čuo sam glasne uzdahe, ali ne znam šta je iza toga!” Omer, r.a., donese tekbir jer je El-Mugira bio oslobođen, a onda izvrši hadd za neosnovanu optužbu za blud nad svjedocima, izuzevši Zijada.

U *Tarihu* od Et-Taberija navedeno je predanje o tome, a u njemu stoji: “Otputovali su El-Mugira ibn Šu'be, Ebu Bekra ibn Kilda i njegov brat Nafi, te Šibl ibn Ma'bed do Omera, r.a., u Medinu. Kada dođoše, Omer ih okupi, pa El-Mugira reče: ‘Pitaj robove ove kako su me vidjeli, sprijeda ili straga? I kako su vidjeli ženu i prepoznali je? Ako su me vidjeli sprijeda, kako se nisam mogao od njih zakloniti? A ako su me vidjeli straga, čime su to ohalalili da me zagledaju u mojoj kući na mojoj ženi? Tako mi Allaha, ja nisam imao odnos do sa svojom ženom! I još jednom, tako mi Allaha, ja nisam imao odnos do sa svojom ženom koja liči na onu s kojom me potvaraju!’”

403 Ilaus-sunen, 11/503.

UTVRĐIVANJE BLUDA PRIZNANJEM

Blud se može utvrditi i jasnim priznanjem bludnika, ali se, zbog postojanja sumnje, neće prihvatiti priznanje nijemoga u pisanoj formi ili pokazivanjem (išaretom), za razliku od slijepoga od kojeg se prihvata priznanje i svjedočenje na svoju štetu.

Uvjet za prihvatanje priznanja od bludnika jeste da on bude u svjesnom stanju, s obzirom da priznanje pijanice nije valjano, i da ga u priznanju ne porekne treće lice, npr. da muškarac prizna blud s nekom ženom, pa ga ona porekne, u tom slučaju ni nad njim se neće sprovesti hadd za blud, kao i u situaciji da žena prizna blud s nekim čovjekom, pa dotični to porekne, nad njom se neće sprovesti hadd za blud, ovo je mišljenje imama Ebu Hanife, mada se s njim ne slažu njegova dva učenika u oba navedena pitanja.

Da bi se priznanje za blud prihvatilo, potrebno je da se izjavi četiri puta u četiri različite prilike. Kada god bludnik prizna, sudija će odbaciti priznanje i razići će se s njim, najmanje da ga izgubi iz vida. U slučaju da bludnik izjavi priznanje četiri puta na jednom mjestu, to će se tretirati jednim priznanjem.

U hadisu koji pripovijeda Sulejman ibn Burejda od svoga oca stoji: “Maiz ibn Malik došao je do Vjerovjesnika, s.a.v.s., i kazao:

يَا رَسُولَ اللَّهِ طَهَّرْنِي فَقَالَ وَيْحَكَ أَرْجِعْ فَاسْتَغْفِرِ اللَّهَ وَتُبْ إِلَيْهِ قَالَ فَرَجَعَ غَيْرَ بَعِيدٍ
ثُمَّ جَاءَ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ طَهَّرْنِي فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَيْحَكَ أَرْجِعْ فَاسْتَغْفِرِ
اللَّهَ وَتُبْ إِلَيْهِ قَالَ فَرَجَعَ غَيْرَ بَعِيدٍ ثُمَّ جَاءَ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ طَهَّرْنِي فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِثْلَ ذَلِكَ حَتَّى إِذَا كَانَتْ الرَّابِعَةَ قَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ فِيهِمْ أَطَهَّرُكَ فَقَالَ مِنَ الزُّنَى
فَسَأَلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَبِي جُنُونَ فَأَخْبَرَ أَنَّهُ لَيْسَ بِمَجْنُونٍ فَقَالَ أَشْرَبَ خَمْرًا
فَقَامَ رَجُلٌ فَاسْتَنَكَّهُ فَلَمْ يَجِدْ مِنْهُ رِيحَ خَمْرٍ قَالَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَرَأَيْتَ
فَقَالَ نَعَمْ فَأَمَرَ بِهِ فَرُجِمَ فَكَانَ النَّاسُ فِيهِ فِرْقَتَيْنِ قَائِلٌ يَقُولُ لَقَدْ هَلَكَ لَقَدْ أَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ
وَقَائِلٌ يَقُولُ مَا تَوْبَةٌ أَفْضَلُ مِنْ تَوْبَةِ مَا عَزَرَ أَنَّهُ جَاءَ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَوَضَعَ يَدَهُ

فِي يَدِهِ ثُمَّ قَالَ اقْتُلْنِي بِالْحِجَارَةِ قَالَ فَلَبَّيْنَا بِذَلِكَ يَوْمَئِذٍ أَوْ ثَلَاثَةً ثُمَّ جَاءَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُمْ جُلُوسٌ فَسَلَّمَ ثُمَّ جَلَسَ فَقَالَ اسْتَغْفِرُوا لِمَاعِزِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ فَقَالُوا غَفَرَ اللَّهُ لِمَاعِزِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَقَدْ تَابَ تَوْبَةً لَوْ فُصِّمَتْ بَيْنَ أُمَّةٍ لَوَسِعَتْهُمُ قَالَ ثُمَّ جَاءَتْهُ امْرَأَةٌ مِنْ غَامِدٍ مِنَ الْأَزْدِ فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ طَهِّرْنِي فَقَالَ وَيْحَكَ ارْجِعِي فَاسْتَغْفِرِي اللَّهَ وَتُوبِي إِلَيْهِ فَقَالَتْ أَرَأَيْكَ تُرِيدُ أَنْ تُرَدِّدَنِي كَمَا رَدَّدْتَ مَاعِزَ بْنَ مَالِكٍ قَالَ وَمَا ذَاكَ قَالَتْ إِنَّهَا حُبْلَى مِنَ الزُّنَى فَقَالَ أَنْتِ قَالَتْ نَعَمْ فَقَالَ لَهَا حَتَّى تَضْعِي مَا فِي بَطْنِكَ قَالَ فَكَفَّلَهَا رَجُلٌ مِنَ الْأَنْصَارِ حَتَّى وَضَعَتْ قَالَ فَأَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ قَدْ وَضَعَتِ الْغَامِدِيَّةُ فَقَالَ إِذَا لَا نَرَجُمُهَا وَتَدْعُ وَلَدَهَا صَغِيرًا لَيْسَ لَهُ مَنْ يُرَضِعُهُ فَقَامَ رَجُلٌ مِنَ الْأَنْصَارِ فَقَالَ إِلَيَّ رِضَاعُهُ يَا نَبِيَّ اللَّهِ قَالَ فَرَجَمَهَا

‘O Allahov Poslaniče, očisti me!’ A on mu reče: *Šta ti je! Idi i traži oprosta od Allaha i Njemu se pokaj!*

Pa nas je nakratko napustio, a zatim opet dođe i reče: ‘O Allahov Poslaniče, očisti me!’ I Vjerovjesnik, s.a.v.s., ponovi mu prethodno, a kada se to ponovi i četvrti put, upita ga: *Od čega da te očistim?* A on odgovori: ‘Od bluda!’

Allahov Poslanik, s.a.v.s., upita: *Je li on poludio?* Oni ga obavijestije da nije. Zatim upita: *Je li konzumirao alkohol?* Na to ustade neki čovjek pa mu pomirisa usta i ne osjeti smrad alkohola. Iza toga, Allahov Poslanik, s.a.v.s., upita Maiza: *Jesi li počinio blud?* A on odgovori: ‘Jesam!’

Poslanik, s.a.v.s., naredi da se Maiz kazni i bijaše kažnjen. Ljudi su u vezi njegovog postupka bili u dva tabora. Jedni su govorili: ‘Propao je, njegov grijeh ga je sustigao!’ A drugi su kazivali: ‘Ima li ljepšeg pokajanja od Maizovog?!’

Došao je Vjerovjesniku, s.a.v.s., i stavio svoju ruku u njegovu, a zatim kazao: ‘Kazni me!’” Prenosilac hadisa nastavlja: “Tako je potrajalo dva ili tri dana, a onda se pomoli Vjerovjesnik, s.a.v.s., među okupljene ashabe, nazva im selam i sjede. Zatim reče: *Tražite oprost za Maiza ibn Malika*, pa svi povikaše: ‘Neka Allah oprost Maizu ibn Maliku.’ Na to Allahov Poslanik, s.a.v.s., izjavi: *Zaista je njegovo*

pokajanje takvo, kada bi se podijelilo na cijeli jedan narod, bilo bi im dovoljno!

Poslije toga dođe neka žena iz plemena Gamid, od El-Ezda. Reče: ‘O Allahov Poslaniče, očisti me!’ A on joj reče: *Šta ti je! Idi i traži oprost od Allaha i Njemu se pokaj!* A ona mu uzvratila: ‘Vidim da me hoćeš odvratiti kao što si Maiza ibn Malika odvrtao.’ A on upita: *A s čime dolaziš?* Ona reče: ‘S bremenom (zametkom) od bluda!’ Poslanik upita: *Ti si to počinila?* ‘Da’, odgovori ona. A Poslanik, s.a.v.s., joj reče: *Tek kada se oslobodiš bremena svoga!*

A kada se Gamidija porodila, došla je Vjerovjesniku, s.a.v.s., a on reče: *Još je nećemo kazniti, jer bi iza nje ostalo dojenče koje neće imati dojilju!* Tada neki čovjek od ensarija ustade i povika: ‘O Allahov Vjerovjesniče, ja ću se pobrinuti za njegovo dojenje!’ Nakon toga Poslanik, s.a.v.s., naredio je da se ona kazni.”

U drugoj verziji hadisa navodi se:

فَجَاءَتِ الْغَامِذِيَّةُ فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي قَدْ زَنَيْتُ فَطَهِّرْنِي وَإِنَّ رَدَّهَا فَلَمَّا كَانَ الْغَدُ قَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ لِمَ تَرُدُّنِي لَعَلَّكَ أَنْ تَرُدُّنِي كَمَا رَدَدْتَ مَا عَزَا فَوَاللَّهِ إِنِّي لَخَلِيٌّ قَالَ إِمَّا لَا فَاذْهَبِي حَتَّى تَلِدِي فَلَمَّا وُلِدَتْ أَتَتْهُ بِالصَّبِيِّ فِي خِرْقَةٍ قَالَتْ هَذَا قَدْ وُلِدَتْهُ قَالَ اذْهَبِي فَأَرْضِعِيهِ حَتَّى تَفْطِئِيهِ فَلَمَّا فَطَمَتْهُ أَتَتْهُ بِالصَّبِيِّ فِي يَدِهِ كِسْرَةٌ خُبْرٌ فَقَالَتْ هَذَا يَا نَبِيَّ اللَّهِ قَدْ فَطَمْتُهُ وَقَدْ أَكَلَ الطَّعَامَ فَدَفَعَ الصَّبِيَّ إِلَى رَجُلٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ثُمَّ أَمَرَ بِهَا فَحَفِرَ لَهَا إِلَى صَدْرِهَا وَأَمَرَ النَّاسَ فَرَجَمُوهَا فَيُقْبِلُ خَالِدُ بْنُ الْوَلِيدِ بِحَجَرٍ فَرَمَى رَأْسَهَا فَتَنَضَّحَ الدَّمُ عَلَى وَجْهِ خَالِدٍ فَسَبَّهَا فَسَمِعَ نَبِيُّ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَبَّهُ إِثَّاها فَقَالَ مَهْلًا يَا خَالِدُ فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَقَدْ تَابَتْ تَوْبَةً لَوْ تَابَهَا صَاحِبُ مَكْسٍ لَغُفِرَ لَهُ ثُمَّ أَمَرَ بِهَا فَصَلَّى عَلَيْهَا وَدُفِنَتْ

“Gamidija je došla i kazala: ‘O Allahov Poslaniče, ja sam počinila blud pa me očisti!’ međutim, Poslanik je, s.a.v.s., povratio. Ali narednog dana ona opet dođe i reče: ‘O Allahov Poslaniče, zašto me odvrtaš, sigurno me želiš odvrtaćati kao Maiza, ali ja sam, tako mi Allaha, trudna!’ Poslanik, s.a.v.s., reče: *Ne sada, idi dok se ne porodiš!* A kada ga rodi, ona dođe s dječakom zavijenim u krpju, te reče: ‘Eto, rodila sam ga!’ A Poslanik, s.a.v.s., reče joj: *Vrati se s njim, doji ga dok ne*

upotpuniš dojenje. A kada isteče vrijeme dojenja, ona dođe s dječakom koji je u ruci držao koricu hljeba, pa reče: ‘Evo ga, o Allahov Vjerovjesniče, upotpunila sam dojenje i sada već jede hranu.’ Poslanik, s.a.v.s., dodijeli dijete nekom od muslimana, a onda naredi da je kazne.

Poslanik, s.a.v.s., je tada rekao: *Tako mi Onoga u čijoj je ruci moj život, ona se tako (iskreno) pokajala, pa kada bi se nepravedni nametnik (poreznik) tako pokajao, bilo bi mu oprosteno!* Potom je naredio da je donesu, klanjao joj je dženazu, pa je pokopana.⁴⁰⁴

U predanju od Imrana ibn Husejna, r.a., navodi se da je neka žena iz plemena Džuhejn došla Allahovom Vjerovjesniku, s.a.v.s., a bila je zatrudnjela od bluda, pa je kazala: “O Allahov Vjerovjesniče, ja sam zaslužila hadd, pa ga izvrši nada mnom.” Vjerovjesnik, s.a.v.s., pozva njenog staratelja te mu reče:

أَحْسِنَ إِلَيْهَا فَإِذَا وَضَعَتْ فَأْتِنِي بِهَا

Budi dobar prema njoj, a kada se porodi, dovedi mi je!

Nakon kazne, Vjerovjesnik joj je klanjao dženazu, a Omer ga tada upita: “O Allahov Vjerovjesniče, zar da joj klanjaš dženazu, a ona je počinila blud?” On odgovori:

لَقَدْ تَابَتْ تَوْبَةً لَوْ فَسِمَتْ بَيْنَ سَبْعِينَ مِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ لَوَسِعَتْهُمْ وَهْلٌ وَجَدَتْ تَوْبَةً
أَفْضَلَ مِنْ أَنْ جَادَتْ بِنَفْسِهَا لِلَّهِ تَعَالَى

*Ona se tako pokajala, pa kada bi njeno pokajanje podijelili između sedamdeset stanovnika Medine, bilo bi im dovoljno. Ima li boljeg pokajanja od toga da neko svoj život pokloni Allahu Uzvišenom?!*⁴⁰⁵

404 Sahihu Muslim, El-Hudud, 1695.

405 Prethodni izvor, 1696.

KAZNA ZA BLUD NEOŽENJENOG I NEUDATE

Bludnik koji nije u bračnoj vezi kaznit će se sa stotinu udaraca bičem, shodno riječima Uzvošenog:

Bludnici i bludniku, svakome od njih dvoga, stotinu udara bičem udarite! I neka vas prema njima dvoma u poštivanju vjere Allahove sažaljenje ne obuzme, ako vjerujete u Allaha i u onaj svijet! I neka kažnjavanju njihovu jedna skupina vjernika prisustvuje.⁴⁰⁶

Bludnik će biti bičevan da mu se nanese bol, ali ne toliko da ga se rani. U slučaju da je slabe tjelesne građe, pa postoji bojazan da bi ga to usmrtilo, kaznit će se bezbolnije, u onoj mjeri koju može podnijeti. S.muškarca će biti skinuta odjeća, osim donjeg dijela kojim će pokriti stidno mjesto, a potom će bičevanje ravnomjerno biti podijeljeno po njegovom cijelom tijelu, osim glave, lica i spolovila.

Ako bi ga u jednom danu bičevali s pedeset udaraca, a u narednom danu s pedeset, hadd bi bio ispravan, ali nije dopušteno da ga u jednom danu udarimo jednom ili dva puta, podjelivši kaznu na više dana, jer se time ne postiže svrha boli.

Muškarac se kažnjava stojeći, a žena sjedeći. S nje se ne skida odjeća, osim unutrašnje i futrovane.

SUMNJE ZBOG KOJIH SE NE IZVRŠAVA HADD ZA BLUD

Prethodno smo govorili da u hududima ne smije biti sumnje. A sumnja je ono što nalikuje na potvrđenu ili istinitu stvar, ali sama po sebi nije dosegla taj stepen. Zato ako se bludnik pozove na sumnju i dokaže njeno postojanje, to mu se prihvata i hadd se ne izvršava.

---

406 En-Nur, 2.

Sumnje se dijele na dvije vrste:

- prva vrsta, tj. "sumnja u dozvoljenost odnosa", naziva se i "pravna sumnja" (šubha hukmijja), pri čemu imamo postojanu sumnju da je data stvar dozvoljena.

Takav je slučaj i sa spolnim odnosom muža sa svojom ženom u razvodnom pričeku koja je razvedena dvosmislenim brakorazvodnim formulacijama, pa makar on naumio i neopozivi - trostruki razvod, nad njim se ne izvršava hadd zbog toga, čak i da izjavi: "Znao sam da mi je ona haram!" Ali, među učenjacima postoji razilaženje o ovom pitanju i mi uvažavamo argumente onih koji ne dijele naše mišljenje, bez obzira što ih se mi ne pridržavamo.

Također, ovo vrijedi i u slučaju odnosa muža sa svojom ženom koja mu je postala haram zbog njenog otpadništva od islama, ili zbog njenog prepuštanja njegovom sinu, ili zbog njegovog spolnog odnosa s njenom majkom ili kćerkom, i tada se nad njim ne izvršava hadd, jer neki učenjaci smatraju da mu je njegova žena dozvoljena, i pored otpadništva, kao i u ostalim pobrojanim slučajevima. Učenjaci Beleha izdali su fetvu u kojoj se kaže da se neće razvrgnuti brak među supružnicima zbog otpadništva žene, dok imam Šafi ima suprotan stav od našega o pitanju zabrane općenja među supružnicima zbog nedopuštenog spolnog odnosa od nekog od njih;

- druga vrsta, tj. "sumnja u vezi radnje", odnosi se na spolni odnos, pri čemu čovjek sumnja da li mu je (u određenom vremenu) dozvoljen ili nije. Sumnja se ne odnosi na mjesto čina, tj. ženu s kojom će to činiti, jer mu je ona jasno zabranjena. Ova se sumnja naziva i šubhetul-ištibah (sumnja proistekla iz zabrane), gledano iz pozicije onoga kome se desila. I uzima se u obzir kada neko iznese jaku pretpostavku za postojanje sumnje. Ako bi se jedno od

bludnika pozvalo na ovu sumnju, oboje će biti oslobođeni hadda, sve dok dragovoljno ne priznaju da su bili upoznati sa zabranom spolnog odnosa, jer ako se pojavi sumnja radnje kod jednog bludnika, nužno se pripisuje i drugome. Naprimjer, blud sa ženom u pričeku od trostrukog - neopozivog razvoda, pa makar se razvod desio jednom brakorazvodom formulacijom, tada muž neće biti oslobođen hadda, osim ako izjavi da je pretpostavljao da mu je ona dopuštena, halal. A još je preče da se na ovakav način tretira i situacija ako bi muž obznanio trostruki prekid braka, jedan iza drugoga, jer oko tog razvoda ne postoji razilaženje, a Kur'an decidno zabranjuje spolni odnos nakon trećeg jednostranog prekida bračne veze:

*Ako muž opet pusti svoju ženu, ona mu nije nakon toga za brak dopuštena sve dok se ne uda za drugog čovjeka.*⁴⁰⁷

I ne treba se osvrutati na mišljenje onih koji osporavaju valjanost trostrukog razvoda u jednoj brakorazvodnoj formulaciji jer je ono kontradiktorno s eksplicitnim argumentom: konsenzusom ashaba koji je ustanovljen za vrijeme vladavine Omera, r.a.⁴⁰⁸

Neće se izvršiti hadd nad muškarcem kojem se dovede mlada, pa žene poviču: "Ovo je tvoja žena!", te se on osloni na njihovu izjavu, jer se njihove riječi tretiraju šerijatskim argumentom koji mu dopušta spolni odnos s dovedenom, zbog toga što se u poslovnim i društvenim odnosima (muamelat) prihvata izjava jednog čovjeka.

Imam Muhammed u *El-Aslu* kaže: "Ako bi se čovjek oženio nekom ženom, pa mu zatim bila druga dovedena, te s njom spolno općio, on se neće kazniti haddom, jer je općio uz sumnju. Alija je, r.a., za pomenuti događaj presudio da se hadd ne izvršava, ali je

---

407 El-Bekara, 230.

408 Redul-muhtar, 3/152.

počinitelj dužan da isplati mehr, a ženu je obavezao pričekom. A njihovi se klevetnici, također, ne kažnjavaju haddom za klevetu.”

Ako čovjek počini blud sa ženom, a zatim izjavi: “Mislio sam da je to moja žena!”, to mu se ne prihvata, jer isprike kao: “mislio sam”, “smatrao sam”, nisu validni šerijatski argumenti na koje se može osloniti u činjenju spolnog odnosa, za razliku od svadbenog dovođenja mlade i prihvatanja izjave jednog čovjeka da je dotična žena mladoženje, to je dovoljan argument na koji se može osloniti u činjenju spolnog odnosa. Otuda se može i pojaviti sumnja.⁴⁰⁹

Ako pretpostavimo da muškarac sklopi bračni ugovor sa ženom koja mu je zabranjena rodbinski, ili po mlijeku, ili po tazbinstvu, ili da bračni ugovor bude s udatom ženom, ili onom koja je u razvodnom pričeku, ili sa svojom bivšom ženom od koje je neopozivo razveden, u svim prethodno navedenim slučajevima muškarac neće biti kažnjen haddom ako bi došlo do spolnog odnosa.

Ako bi se neki muškarac oženio ženom koja mu nije dozvoljena, a zatim spolno općio s njom, on se neće kazniti haddom, čak i u situaciji da je znao da mu je ona zabranjena. Imam Ebu Hanifa kaže da će se kazniti nekom drugom kaznom, dok njegova dva učenika Ebu Jusuf i Muhammed smatraju da će se on kazniti haddom u situaciji ako se oženio onom koja mu je trajno zabranjena, i aktuelna fetva izdaje se u skladu s njihovim mišljenjem. Međutim, ako bi dotični smatrao da mu je to dozvoljeno, jednoglasan je stav da se neće kazniti haddom, no kaznit će se nekom drugom oštrom kaznom.⁴¹⁰

Također se neće kazniti haddom čovjek koji opći sa ženom koju je u mračnoj noći zatekao u svojoj postelji, misleći da mu je to supruga, te izjavi: “Mislio sam da je to moja žena”, jer se hadd ne sprovodi ako postoji sumnja. Takva se sumnja prihvata. Međutim, ako se to desi danju, hadd će se izvršiti.

409 Ilaus-sunen, 11/656.

410 Redul-muhtar, 3/154.

Slijepac se neće kazniti haddom zbog spolnog odnosa kada pozove svoju ženu, pa mu se odazove druga žena riječima: “Ja sam tvoja žena, ta i ta”, te spomene njeno ime, bez obzira desilo se to danju ili noću, jer se obavještenje koje je čuo slijepac za njega tretira kao validan šerijatski argument. Ovo je šerijatskopравни tretman navedene situacije u slučaju ako slijepac ne može raspoznati svoju ženu od drugih žena, jer se zna da neki slijepci imaju bolju nadarenost raspoznavanja od onih koji vide.

Ako bi se neka žena pretvorila nekom čovjeku kao da je njegova supruga, te on s njom kao takvom spolno opći, neće biti kažnjen haddom, jer je pretvaranje za njega valjana isprika da mu se ona pričini kao vlastita supruga. Međutim, dotična će žena biti kažnjena haddom jer ona nema ispriku zbog zabune. To je očito prema pravnim načelima.⁴¹¹

Ako bi četverica svjedoka posvjedočila da je neka žena počinila blud, a nasuprot njihovog svjedočenja četiri pouzdane žene posvjedoče da je optužena još djevica, ona se neće kazniti haddom za blud, niti svjedoci za klevetu. Oni se ne kažnjavaju jer su upotpunili broj potrebnih svjedoka za svjedočenje uz mogućnost da su bili iskreni, a ona se ne kažnjava jer je svjedočenje žena validno u osporavanju hadda, ali ne i u njegovom obavezivanju.⁴¹²

Važno je napomenuti da je dopušteno radi svjedočenja gledati u avret (stidne dijelove tijela), kao što je to dopušteno akušerki, hirurgu i ljekaru, kao i u drugim nužnim situacijama.

Ako svjedoci posvjedoče da je neki čovjek počinio blud s nekom ženom, a optuženi prigovori: “Ona je moja žena!”, u tom se slučaju neće kazniti haddom.

Ibn Hazm u svojoj knjizi *El-Muhalla* navodi da je neki čovjek pronađen sa ženom u Harbetu Merad, u blizini Kufe, pa su ih optužili

---

411 Ilaus-sunen, 11/658.

412 Prethodni izvor, 11/653.

za blud i doveli pred Aliju ibn Ebu Taliba, r.a., pa je optuženi kazao: “Ovo je moja žena!” Alija je, r.a., upitao: “A šta ti kažeš?” Na to joj prisutni povikaše: “Reci da je tako”, pa ona potvrdi, i nisu bili kažnjeni.

U ŠERIJATU NIKO NE UŽIVA IMUNITET

Jedna od lijepih osobina i odlika islamskog zakonodavstva jeste ta da nijedna osoba ne uživa imunitet, nego se ono sprovodi na sve. Ljudi su pred Allahovim zakonom jednaki, što se razlikuje od sekularnih zakonodavstava koja su propisala imunitet za neke nosioce vlasti u društvu. Ranije su spominjane riječi Vjerovjesnika (sallallahu alejhi ve sellem) u kojima kaže:

Da je Fatima Muhammedova kćerka, ukrala, odsjekao bih joj ruku!

Stoga su šerijatski pravници ustvrdili da vladar ne može izvršiti hadd na osnovu svog saznanja, sve dok ne bude imao i druge svjedoke koji će upotpuniti dokaz.

U *Ed-Durrul-muhtaru* stoji:

“Kada bi sudija svojim očima vidio nekoga da čini blud ili pije, ne bi, na osnovu pravne preferencije (istihsan), mogao nad njim izvršiti sankciju (hadd).”

Dalje, Ibn Abidin, Allah mu se smilovao, objašnjava u čemu se ogleda ta pravna preferencija pa kaže:

“Osnova pravne preferencije jeste ukazivanje na postojanje razlike, a to je da kod kazne za blud ili pijenja alkohola nema posebnog tužitelja, nego sam sudija provodi proces. Sudiji je preporučeno, odn. naređeno da otklanja (hudud) sankcije od čovjeka pokrivajući njegovu sramotu, kao što je rečeno o svjedoku, na osnovu predanja: *Onaj koji vidi sramotu pa je pokrije jeste kao onaj koji spasi živu zakopanu djevojčicu!*”

Ako bi sudija zapostavio ono što mu je preporučeno i želio provesti kaznu, potpao bi pod sumnju zbog toga, pa mu ne bi bilo dopušteno sprovesti kaznu, za razliku od one za neosnovanu optužbu za blud (kazf) i odmazdu (kisas), jer kod njih postoji tužitelj, a to su neosnovano optuženi i nasljednik ubijenog, tako da je čak rečeno da je izvršenje ta'zira (sankcije koja je rezultat diskrecionog prava sudije) u rukama oštećenog, kao i kod odmazde.⁴¹³

U *Ed-Durrul-muhtaru* stoji:

“Halifa⁴¹⁴, iznad koga nema više instance, bit će kažnjen odmazdom (kisasom) ili novčanom kaznom, zbog narušavanja prava ljudi, te će namirenje, tražiti vlasnik tih prava, bilo osobnim putem ili pomoću drugih muslimana. Ovim se saznaje da presuda nije uvjet izvršenja odmazde ili imovinske nadoknade, nego je presuda radi ostvarenja tih prava.

Halifa se neće kazniti haddom, pa ni zbog neosnovane optužbe za blud, jer kod tih sankcija je uglavnom povrijeđeno Božije pravo, čije izvršenje halifa sprovodi i niko nad njim nema ovlasti, za razliku od slučaja namjesnika, jer on može biti kažnjen haddom po naredbi vladara.”⁴¹⁵

ŠERIJATSKOPRAVNI TRETMAN HOMOSEKSUALIZMA I SODOMIJE

Pojam *el-livata* (pederastija, homoseksualizam) znači spolno općenje preko analnog otvora. Po mišljenju Ebu Jusufa i Muhammeda, ono ima isti tretman kao i blud, pa će se takva osoba ako nije oženjena, odn. udata, kazniti bičevanjem, a ako jeste, onda

---

413 Vidi: *Reddul-muhtar aled-durril-muhtar*, III, 177.

414 U slučaju da sam učini krivično djelo ili prijestup (primj. prev.).

415 *Reddul-muhtar aled-durril-muhtar*, III, 158.

kamenovanjem. Po mišljenju Ebu Hanife, sudija će ga kazniti diskrecionim putem (ta'zirom). Ako radnju ponavlja, nadležni organ će poduzeti odgovarajuće mjere: može ga osuditi na smrt, kazniti batinanjem i zatvoriti. U slučaju da to učini po drugi put, bit će osuđen na smrt, jer je jasno da se vraća tom poroku.

Onaj koji bi spolno općio sa životinjom neće se kazniti haddom, nego ta'zirom. Preporučeno je da se takva životinja zakolje i spali, da bi se tako onemogućili komentari kada god se ona vidi. Ako se radi o životinji čije se meso jede, dopušteno ga je, po mišljenju Imama, jesti, dok njegovi učenici kažu da će i takva životinja biti spaljena.

Na isti način tretira se spolno općenje žene sa životinjama.

U djelu *El-Ešbah* stoji:

“Na osnovu razuma zabranjena je i neće je biti u Džennetu!” Sasvim je jasno da se pod pojmom zabranjena misli na njenu apsolutnu ružnoću, jer je posljedica poprimila svojstvo uzroka, tj. njena je ružnoća razumski shvatljiva u smislu da je razum može pojmiti, iako to nije i u šerijatskom smislu, kao što je slučaj s nasiljem ili nevjerovanjem, jer naša škola smatra da se na osnovu razuma ništa ne može zabraniti, tj. ne može razum ustanoviti zabranu nečega, nego je to prerogativ samo Allaha (dželle šanuhu). Razum samo spoznaje ljepotu onoga što je naređeno, odn. ružnoću onoga što je zabranjeno, pa Šerijat, shodno tome, donosi sudove, naređuje ono što je lijepo, a zabranjuje ono što je ružno.

Po mišljenju mu'tezila, obavezno je ono što razum drži lijepim, a zabranjeno je ono što je ružno, iako to Šerijat nije naznačio naređenim, odn. zabranjenim. Kod njih razum ustanovljava propise, a kod nas Šerijat, a razum je samo sredstvo spoznavanja lijepoga i ružnoga prije njegova ozakonjenja. Po mišljenju eš'arija, nema mjesta razumu prije Šerijata, nego razum samo slijedi Šerijat, a ono što Šerijat naređuje, razum uviđa da je lijepo, a ono što zabranjuje, spoznaje da je ružno.

U *El-Bahru* stoji:

“Zabrana homoseksualizma jača je od zabrane bluda jer je zabranjen na osnovu razuma, Šerijata i ljudske naravi. Blud, po ljudskoj naravi, nije zabranjen, tako da brak otklanja zabranu, za razliku od homoseksualizma.”

To što se, po mišljenju Ebu Hanife, homoseksualizam ne kažnjava haddom nije zato što je to lakši prekršaj, nego baš stoga što se radi o veoma teškom nedjelu, pošto izvršenje hadda, po jednom mišljenju koje smo ranije naveli, čisti osobu od grijeha.

Onaj koji pederastiju smatra dopuštenom je, po mišljenju većine islamskih učenjaka, nevjernik. Takvo općenje ne obavezuje mehrom, postbračnim pričekom u relativno ništavnom braku, niti se žena nakon njega može vratiti prvom mužu, a niti se njime vraća mužu nakon opozivog raskida bračne veze. Po mišljenju većine, ovakvo općenje ne ustanovljava trajnu zabranu po osnovi tazbinstva, niti, po jednoj verziji, zbog njega treba kefaret činiti u ramazanu.

Ako bi nekoga neosnovano optužio za pederastiju, neće biti kažnjen haddom za potvoru, suprotno mišljenju Ebu Jusufa i Muhammeda. Kod svjedočenja da je počinjen taj čin dovoljna su dva pravedna svjedoka, a ne četverica, što je također suprotno njihovom mišljenju.

POJEDINAČNI PROPISI O HADDU ZA BLUD

Apsolutno se neće izvršavati hadd za blud koji počini maloljetnik sa punoljetnom ženom, niti nad njim, niti nad njom, jer je aktivnost muškaraca kod bluda osnova, a žena ga samo slijedi u tome. Neizvršenje hadda nad onim ko predstavlja osnovu, nužno zahtijeva da se ne izvrši ni nad onim koji je samo prateći. Također, neobaveznik nije dužan dati odštetu za blud (ukr), jer da je obavezan,

u tom slučaju bi je staratelj tražio od žene, pošto je ona dječaku stavila do znanja da pristaje na blud, za razliku od slučaja kada bi dječak počinio blud s djevojčicom, ili sa ženom koja bi bila prisiljena, a u tom slučaju je obavezan platiti odštetu.

Pojam *ukr* znači naknadu za seksualno općenje, kada bi ono bilo dopušteno. Neki kažu da je u visini mehra, a neki da se slobodnoj ženi daje desetina mehra, ako je djevojka, a dvadesetina, ako je udavana.⁴¹⁶

Nema hadda za blud s unajmljenicom (za bludne radnje). Ispravno je mišljenje, ipak, da je obavezan hadd nad takvim, kao i u slučaju bluda sa sluškinjom, što je stav imamova dva učenika.

Hadd se neće izvršiti ni za blud pod prisilom, niti za priznanje bluda ako ga druga osoba poriče, jer postoji sumnja. Ako bi jedno od njih priznalo četiri puta na četiri mjesta da je počinilo blud, a drugo negiralo, bez obzira da li ova osoba koja negira tvrdila da su u braku ili ne, osoba koja je priznala neće se kazniti haddom, za razliku od mišljenja dvojice imamovih učenika o ovom drugom slučaju, jer hadd spada s onoga koji negira budući da, po njemu, bluda uopće nije bilo, što dovodi u sumnju i priznanje druge osobe, jer je blud jedan akt u kojem učestvuju dvije osobe. Pa ako o tome postoji sumnja, ona se prenosi na oba lica, jer on nije općenito rekao, nego je priznao blud s onim koga je Šerijat oslobodio hadda, za razliku od slučaja kada bi uopćeno rekao: "Počinio sam blud", jer tada nema nikakvog šerijatskog razloga koji bi ga oslobodio hadda.

Sličan slučaj je i takav ako bi priznao blud s trenutno odsutnom osobom, jer on time nije isključio mogućnost da ona to negira, pa ako bi se ona pojavila i priznala da je počinila blud, izvršit će se hadd nad njom. Tako se uočava da se uzima u obzir negiranje, a ne odsutnost osobe. Iz ovoga se, također, uviđa da šutnja nije isto što i negiranje, pa ako bi priznao da je počinio blud s nijemom osobom,

416 El-Džurdžani, Et-Ta'rifat, Darul-kitabul-arebi, Bejrut, 1405., I, 196.

neće se izvršiti hadd nad njim zbog mogućnosti da bi ona, da ima dar govora, iskazala ono što bi to osporilo.

Kada je hadd osporen, ona ima pravo na mehr, čak i ako bi ona priznavala da je počinila blud, a on tvrdio da se radi o legalno sklopljenom braku, jer pošto je hadd osporen, ona je, po Šerijatu, u ovom slučaju demantovana. Ako bi pak negirala da je počinjen blud, a ne bi tvrdila ni da se radilo o bračnom sastanku i tražila za muškarca hadd za neosnovanu optužbu za blud (kazf), on će biti kažnjen haddom za kazf, a neće biti kažnjen za blud.

Treba istaći da je u prvo vrijeme imam Ebu Hanifa govorio da se nad čovjekom koji učini blud pod prisilom neće izvršiti hadd, a zatim je odustao od tog stava i zastupao mišljenje svojih učenika da hoće, jer je blud moguć samo kod širenja spolovila, a to je znak njegova pristanka, za razliku od žene koja, konsenzualno, neće biti kažnjena haddom.

Ako bi počinio blud sa odraslom ženom, koja je pristala na taj čin, bez ikakvih tvrdnji o postojanju sumnje, oboje će biti kažnjeni haddom. On joj neće davati nikakvu odštetu jer je ona pristala na to i nema mehra jer je obavezno kažnjavanje haddom. Ako bi se pak tvrdilo postojanje sumnje, onda se hadd neće izvršiti, a on je obavezan dati odštetu (ukr).

Ako bi ona bila prisiljena, a nema tvrdnje o postojanju sumnje, nužno ga sljeduje hadd, nema mehra i dat će trećinu materijalne kompenzacije (dije), ako ona zadržava urin, a ako ne, onda cijelu, jer je on u potpunosti upropastio jedno njeno dobro. Ako tvrdi da sumnja postoji, onda nema hadda, pa ako ona zadržava urin, obavezan je dati trećinu materijalne kompenzacije i obavezan je dati mehr. Ako pak ne zadržava urin, onda daje cijelu kompenzaciju, bez mehra, što je drugačije od Muhammedovog mišljenja.

Ako bi čovjek učinio blud sa slobodnom ženom, a onda je vjenča, to ga, konsenzualno, ne bi oslobodilo kažnjavanja haddom.

Ako žena koja je bez muža zatrudni, nad njom se neće izvršiti hadd sve dok ne prizna, ili četverica ne posvjedoče da je počinila blud. Prenosi se od Halefa b. Halife, a zatim od Hišama da je neka žena, koja nije imala muža, a zatrudnjela je, prijavljena Omeru b. el-Hattabu. Omer ju je o tome pitao, a ona mu je rekla: “Ja sam teškog sna i dok sam spavala, neko me je obljubio. Nisam se probudila dok on nije završio.” Omer nije nad njom izvršio hadd. Ovo predanje bilježi Seid b. Mensur, kao što se navodi u *El-Mugniju*. Hadis je vjerodostojan, ali mursel.

Ibn Abdulberr navodi preko Šu‘be od Abdulmelika b. Mejsere, a ovaj od El-Nizala b. Sebire da je rekao: “Bio sam s Omerom na Mini, kad vidjesmo krupnu, trudnu ženu kako plače. On je o tome upita, a ona reče: ‘Teškog sam sna, ustala sam noću i klanjala, a onda sam zaspala i probudila sam se tek kada me je neki čovjek obljubio i otišao, a ne znam ni ko je bio.’ Omer ju je oslobodio hadda.” Ovako se navodi u *Fethul-bariju*. Radi se o vjerodostojnom musned hadisu.

El-Muveffak kaže: “Po našem mišljenju, moguće je da se radi o bludu pod prisilom ili sa sumnjom, a hadd se ne izvršava ako postoji sumnja.”

Neki kažu da je moguće da je žena zaniжела bez spolnog općenja na način da je sperma muškarca ušla u njen spolni organ, bilo njenim ili angažmanom nekoga drugoga. Otuda je moguće pojmiti da djeвица bude trudna, što se već dešavalo. Ovom prilikom spomenut ću ljekara specijalistu za ženske bolesti (ginekologa) koji je pitao mog profesora šejha Muhammeda el-Hamida, Allah mu se smilovao, o ženi koja je došla u njegovu ordinaciju nakon što je primijetila da joj se stomak povećao. Pregledao ju je i vidio je da je trudna, iako je bila djeвица. Šejh, Allah mu se smilovao, dao mu je fetvu da joj je dopušten abortus, bojeći se za nju skandala i ubistva.

KOD SANKCIONIRANJA BLUDA NE MOGU SE SPOJITI KAMENOVANJE I BIČEVANJE

Oženjeni muškarac koji učini preljubu bit će kamenovan, a ne i izbičevan, na osnovu predanja od Ez-Zuhrija u kojem stoji da su Ebu Bekr i Omer kamenovali prijestupnike, a nisu ih bičevali. Prenosioci predanja pouzdani su, a samo je predanje mursel.

Et-Tirmizi ističe da su neki učenjaci iz generacije ashaba vjerovjesnika (sallallahu alejhi ve sellem), među kojima su Ebu Bekr, Omer i dr., govorili da će se udata preljubnica kamenovati, ali ne i bičevati, i nisu naređivali da se izbiču je prije nego što se kamenuje. Po mišljenju nekih islamskih učenjaka, ovo je princip po kojem se postupa. To je stav Sufjana es-Sevrija, Ibnul-Mubareka, Eš-Šafija i Ahmeda.

Hafiz u *El-Fethu* kaže: “Slučaj Maiza navodi se u više različitih predanja s drugačijim senedima. Ni u jednom od njih ne navodi se da je on bio izbičevan. Isti je slučaj bio s El-Gamidijjom, El-Džuhenijjom i ostalima. Za Maiza je Poslanik (sallallahu alejhi ve sellem) rekao: *Vodite ga i kamenujte!* Isto je rekao i za ostale. Nije spominjao bičevanje. To što ga nije spomenuo ukazuje da se nije ni desilo, a to što se nije desilo ukazuje da nije ni postojalo.”

Neki kažu da se ovome suprotstavlja predanje Muslima od Ubade b. es-Samita, u kojem stoji da je Božiji Poslanik (sallallahu alejhi ve sellem) rekao:

عَنْ عَبْدِ بْنِ الصَّامِتِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خُذُوا عَنِّي خُذُوا عَنِّي
قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا الْبِكْرُ بِالْبِكْرِ جَلْدُ مِائَةٍ وَتَفِي سَنَةً وَالشَّيْبُ بِالشَّيْبِ جَلْدُ مِائَةٍ وَالرَّجْمُ

*Uzmite ovo, usvojite od mene. Allah im je dao izlaz: za neudate i neoženjene je sto udaraca bičem i progonstvo od godinu dana, a za udate i oženjene sto udaraca bičem i kamenovanje.*⁴¹⁷

---

417 Muslim, Sahih, “Kitabul-hudud”, br. 3.199.

Bilježe ga najpoznatiji hadiski autoriteti, osim El-Buharija i En-Nesaija.

U *Fethul-bariju* navodi se da je Aliji dovedena neka žena koja je počinila preljubu, pa ju je u četvrtak izbičevao, a u petak kamenovao, nakon čega je rekao:

“Kamenovao sam je po sunnetu Božijeg Poslanika (sallallahu alejhi ve sellem), a bičevao po Allahovoj knjizi.”

Ibnul-Munzir ističe da su se neki protivili Eš-Šafiju, na što je on rekao:

“Bičevanje je utvrđeno Allahovom knjigom, kao i sunnetom Božijeg Poslanika (sallallahu alejhi ve sellem), što je i Alija rekao, a utvrđeno je i njihovo objedinjavanje u predanju Ubade, po čemu je postupao Alija, a s njim se saglasio Ubejj.

U Maizovom i drugim slučajevima se nigdje jasno ne ističe da se osoba koja se treba kamenovati ne treba i izbičevati, zbog mogućnosti da to nije spomenuto jer je sasvim jasno, ili da je to osnova, ali se ne odbacuje ono o čemu se jasno govori pretpostavkom.”

Kažem da oni koji smatraju da se ne mogu spojiti kamenovanje i bičevanje kod kažnjavanja bračne osobe tvrde da je predanje Ubadea derogirano na osnovu predanja Poslanika (sallallahu alejhi ve sellem) u kojima se iznosi više slučajeva kamenovanja, ali se u njima ne spominje bičevanje.

Međutim, ovome se protivi činjenica kako je to moglo biti nepoznato Aliji i drugim cijenjenijim ashabima koji su bilo kod njega. Odgovor na suštinu problema jeste da ajet koji govori o kamenovanju koji je Omer (radijallahu anhu) učio na minberu pred ljudima: “Vremešnog muškarca i vremešnu ženu, kada počine preljubu, kamenujte, kao opomenu od Allaha, a Allah je silan i mudar”, ukazuje da je kazna za odraslog bračnog preljubnika jedino kamenovanje, a postoje i brojni hadisi koji govore da je obavljeno samo kamenovanje.

Od Ebu Hurejre i Zejda b. Halida prenosi se, u slučaju najamnika⁴¹⁸, da je otac bludnika rekao: “Pitao sam učene pa su mi rekli: ‘Ženu ovog čovjeka sljeduje kamenovanje’, pa Vjerovjesnik (sallallahu alejhi ve sellem) nije tada rekao: ‘Nju sljeduje i bičevanje i kamenovanje’, nego je Unejsu rekao: *Otiđi do žene ovoga čovjeka, pa ako prizna, kamenuj je!*” Nije spomenuo bičevanje, a da je bičevana, i to bi bilo preneseno, kao što je preneseno kamenovanje...

U predanju Ez-Zuhrija od Ibn Abbasa stoji da je Omer rekao: “Bojim se da neće puno proći kada će neko reći: ‘Mi ne nalazimo kaznu kamenovanja u Kur’anu’, pa da time zastrane, jer mi smo učili: ‘Vremešnog muškarca i vremešnu ženu, kada počine preljubu, nepozivo kamenujte...’, Božiji Poslanik (sallallahu alejhi ve sellem) primjenjivao je kamenovanje, a i mi nakon njega.”

Ovim je kazao da je Allah propisao kamenovanje, te da ga je Vjerovjesnik (sallallahu alejhi ve sellem) primjenjivao. Da je bičevanje obavezno uz kamenovanje, i njega bi spomenuo. Šutnja u kontekstu objašnjavanja jeste i sama objašnjenje.

Od Ibn Mesuda prenosi se da je rekao: “Kada se sastave dva hadda zbog povrede Božijeg prava, među kojima je jedan osuda na smrt, ta kazna obuhvata i drugu.”

---

418 Radi se o tome da su dva čovjeka došli do Poslanika (sallallahu alejhi ve sellem) da im riješi spor zahtijevajući da im presudi po Allahovoj knjizi. Jedan od njih upoznao je Poslanika (sallallahu alejhi ve sellem) da je njegov sin bio najamnik kod ovog drugog i da je počinio blud s njegovom ženom. Nakon što su mu rekli da njegov sin treba biti kamenovan, on ga je iskupio sa stotinu ovaca i jednom robinjom. Međutim, poslije toga pitao je učene koji su mu rekli da njegov sin treba primiti stotinu udaraca i biti protjeran godinu dana, a da žena ovog drugog čovjeka treba biti kamenovana. Nakon toga Poslanik (sallallahu alejhi ve sellem) rekao je: *Tako mi Onoga u Čijoj je ruci moj život, presudit ću vam na osnovu Allahove knjige: tvoje stado i robinja ti se vraćaju.* Sina mu je osudio na bičevanje sa stotinu udaraca i protjerivanje na period od godinu dana, a Unejsu je naredio da ode ženi i ako prizna, da je kamenuje, pa pošto je priznala, izvršio je kamenovanje.
(El-Buhari, Sahih, “Kitabul-ekman ven-nuzur”, br. 6.143.)

Izvještava Ebu Hanifa od Hammada, a on od Ibrahima da je rekao: “Kada se kod nekoga sastavi više haddova, među kojima je osuda na smrt, ostale kazne ne primjenjuju se, nego jedino osuda na smrt. Ako se sastavi više haddova, a taj je počinio i ubistvo, bit će ubijen, a sve ostale kazne otpadaju, jer ih ubistvo sve obuhvata.”

Ovo navodi Muhammed u *El-Asaru*, nakon čega kaže: “Sve je ovo stav Ebu Hanife, a naš je da je tako osim kod kazne za neosnovanu optužbu za blud (*kazf*), jer su tu povrijeđena ljudska prava, pa će prvo biti izvršena kazna za *kazf*, a onda će biti ubijen. Ne izvršavaju se ostali haddovi, jedino u slučaju kada su povrijeđena Božija prava.”⁴¹⁹

PROTJERIVANJE DISKRECIONA JE KAZNA SUDIJE, A NIJE HADD

Ovo se zaključuje na osnovu predanja Ez-Zuhrija od Ibnul-Musejbeba da je rekao: “Protjerao je Omer zbog alkoholiziranja Rebi‘u b. Umejju b. Halefa u Hajber, pa je ovaj otišao do Herakla i prešao na kršćanstvo, nakon čega je Omer rekao: ‘Nakon njega nijednog muslimana neću protjerati!’”

Bilježi ga Abdurrezzak u svom *Musannefu*, a prenosioci su mu pouzdani.

Protjerivanje nije sastavni dio hadda, nego je samo diskreciona kazna sudije, na što ukazuju dvije indicije:

- Omerove riječi koje su gore navedene, jer niko nema pravo mijenjati hadd;
- riječi Ebu Hurejre u predanju koje se nalazi u *Fethul-bariju* (12/140), a u kojem stoji da je Božiji Poslanik (sallallahu alejhi ve sellem) osudio onoga koji je, kao neoženjen,

419 I‘laus-sunen, 11/596.

počinio blud na protjerivanje od godinu dana i na izvršenje hadda nad njim. Predanje bilježi El-Buhari.

Ovo jasno ukazuje da izgnanstvo nije hadd, jer se vezuje jedno za drugo, a suština vezivanja jeste da se radi o različitim pojmovima. Izgnanstvo je prepušteno procjeni vladara, ako u tome vidi interes, dosudit će ga, a ako ne, neće.

Da izgnanstvo nije hadd, također, ukazuje predanje koje se nalazi u *Fethul-bariju* (12/225), a koje također bilježe Ebu Davud i En-Nesai preko Seida b. el-Musejjeba od Ibn Abbasa, a u kojem stoji da je neki mladić priznao da je počinio blud s nekom ženom, pa ga je Vjerovjesnik (sallallahu alejhi ve sellem) izbičevao sa stotinu udaraca bičem. Nakon toga, pitao je ženu, a ona je rekla da je taj slagao, pa ga je Poslanik (sallallahu alejhi ve sellem) kaznio, zbog potvore, s 80 udaraca. Ebu Davud ne kaže da u predanju ima ikakve slabosti, El-Hakim smatra da je vjerodostojno, a En-Nesai smatra da je ovo predanje negirano (munker). Poslanik (sallallahu alejhi ve sellem) bi ovog mladića i protjerao da je izgnanstvo hadd, i ne bi sebi dopustio da ga ne izvrši.